

ת"פ 13887/10/18 - מדינת ישראל נגד חוליו דה לה דוארדיה

ת"פ 13887-10-18
22 ספטמבר 2019

בית המשפט המחוזי ירושלים
לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

חוליו דה לה דוארדיה

גזר דין

האישום

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות המפורטות להלן:
הריגה (בקלות דעת) - עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; הפקרה אחרי פגיעה - עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); נהיגה בשכרות - עבירה לפי סעיף 62(3) בצירוף סעיף 64ד(א) לפקודה; אי ציות לרמזור אדום בצומת - עבירה לפי סעיף 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: התקנות); ונהיגה במהירות מעל המותר - עבירה לפי סעיף 54(א) לתקנות.
יצוין כי הוראת החיקוק בעניין עבירת ההריגה, שבה הורשע הנאשם, בוטלה בינתיים, ומוסכם על הצדדים כי עניינו של הנאשם מתאים להוראת החיקוק החדשה בסעיף 301ג לחוק - "המתה בקלות דעת".
2. בהסדר הטיעון הוסכם כי המאשימה תטען לעונש מאסר בפועל, שלא יעלה על תשע שנים וחצי, והסנגור חופשי בטיעונו. הצדדים חופשיים בטיעוניהם ביחס לרכיבי ענישה נלווים.
כן הוסכם כי המאשימה תגיש לעיון בית המשפט סרטונים המתעדים את האירוע, וכי בתיאור האירועים בגינם מורשע הנאשם, לא יחרגו הצדדים מהעובדות שבכתב האישום המתוקן.
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 23.9.2018, בסביבות השעה 15:00, הגיע הנאשם ברכב לביתו של

חברו בירושלים (להלן: הבית). במהלך שהותו של הנאשם בבית, במסגרת ארוחה ומפגש רעים, שטה הנאשם אלכוהול.

סמוך לשעה 23:30 עזב הנאשם את הבית ונהג ברכבו, בהיותו שיכור, לביתו בשכונת א-טור. הנאשם העלה לרכבו את שלושת כלביו והמשיך בנסיעה לכיוון גן סאקר בירושלים.

במהלך הנסיעה, בסביבות השעה 00:30, נהג הנאשם מכיוון רחוב הצנחנים לצומת כיכר צה"ל בירושלים, כשהוא נוסע בנתיב הימני. כשהתקרב לצומת כיכר צה"ל סטה לפתע הנאשם עם רכבו לנתיב השמאלי, שם נסעו אותה עת שלושה רוכבי אופנועים. בעקבות כך התפתחו חילופי דברים בין הנאשם לבין רוכבי האופנוע, שכללו קללות כשהנאשם ורוכבי האופנוע עומדים בצומת כיכר צה"ל בשל מופע אור אדום ברמזור.

כאשר הופיע אור ירוק ברמזור, המשיכו רוכבי האופנועים בנסיעה לכיוון רחוב שלמה המלך והנאשם נסע אחריהם.

כשהגיעו רוכבי האופנועים והנאשם לצומת הרחובות שלמה המלך ואגרון, האיץ הנאשם את מהירות נסיעתו ופנה ימינה לכיוון רחוב אגרון, כשאחד מרוכבי האופנועים נסע אחר הנאשם. שלא הבין את כוונותיו של רוכב האופנוע, המשיך בנסיעה ברחוב אגרון והגיע לצומת הרחובות המלך ג'ורג' ורמב"ן (להלן: הצומת), כשהוא נוסע במהירות העולה על המהירות המותרת.

אותה עת חצה חיים טוקצינסקי ז"ל (להלן: המנוח) את אזור מעבר החציה ברחוב רמב"ן משמאל לימין בכיוון נסיעת הנאשם. המנוח החל את חצייתו כאשר באותה עת הופיע אור אדום ברמזור להולכי הרגל.

הנאשם המשיך בנסיעה מהירה לתוך הצומת, אף שיכול היה להבחין במנוח, נכנס לצומת כשהאור המופיע ברמזור בכיוון נסיעתו אדום, ופגע בעוצמה במנוח על מעבר החצייה בצידו הימני של הרכב. כתוצאה מהפגיעה המנוח הוטח בצידו הימני של השמשה הקדמית ובצדו הימני של הרכב, עף באוויר, נחת על המדרכה ונפגע קשות בראשו (להלן: התאונה).

כל המתואר לעיל עשה הנאשם כשהוא נוהג בשכרות ובדמו אלכוהול.

הנאשם, אשר הבחין בפגיעה, האט בסמוך לאחר מכן את רכבו, אך לא עצר, והמשיך בנסיעה מהמקום. באותה עת היו אנשים אחרים במקום שחשו לעברו של המנוח. הנאשם המשיך בנסיעה ברחוב רמב"ן, פנה ימינה לכיוון שדרות בן צבי ומשם פנה ימינה לשדרות שרי ישראל. לאחר מכן פנה ימינה לרחוב ירמיהו, משם נסע לכיוון שדרות לוי אשכול עד שהגיע לחניון המצוי באזור צומת הרחובות בנימין מזר ומרטין בובר בירושלים, שם עצר את רכבו. כל אותו הזמן לא יצר הנאשם קשר עם גופי הצלה וכוחות משטרה.

בסביבות השעה 03:30 ניידת משטרה שהגיעה לחניון במסגרת חיפושים אחר הנאשם, עצרה את הנאשם.

כתוצאה מהתאונה נגרם מותו של המנוח.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם

4. על פי האמור בתסקיר, הנאשם בן 49 שנים, רווק, אזרח ספרד השוהה בישראל מזה כתשע שנים ועובד כעיתונאי בשירות האו"ם. הנאשם סיים לימודי תואר ראשון בתקשורת ומדעי המדינה בארצות הברית, סיים תואר שני ביחסים בינלאומיים בגרמניה, והגיע לישראל במסגרת תוכנית לחילופי סטודנטים. בשנים 2000 עד 2004 שהה בישראל כעיתונאי, בהמשך חזר לספרד, ושב לישראל בשנת 2011. צוין כי בארץ השתלב הנאשם באופן מיטבי בתוך הקהילות השונות בהן שהה. שירות המבחן התרשם מיכולתו של הנאשם ליצור קשרים חברתיים ומיכולתו לגייס את סביבתו לרצות לסייע לו בשיקומו. בעת שהותו בירושלים התנדב הנאשם בארגונים שונים.

אין לנאשם עבר פלילי או תעבורתי בארץ, ולדבריו אין לו עבר פלילי גם בספרד.

בתסקיר התייחסות למשפחת המוצא של הנאשם.

לגבי העבירות, צוין כי הנאשם מקבל אחריות מלאה לביצוע העבירה, והוא תיאר לפני שירות המבחן את קורותיו באותו יום. לגבי הימלטותו מהזירה לאחר האירוע, תיאר הנאשם תחושות פאניקה ובלבול בשניות שלאחר האירוע. לדבריו הוא היה מודע לכך שפגע באדם, אך התקשה לעצור את רכבו בשל חששו מתגובת הסובבים אותו, על רקע היותו זר ולא דובר השפה העברית. הנאשם תיאר לפני שירות המבחן רגשות אשמה כבדים על פגיעתו במנוח, ומסר כי חש כאב קשה מנשוא על קטיעת מהלך חייו של המנוח שהיה צעיר בתחילת חייו. הנאשם תיאר כי בעקבות התאונה נעצרו חייו. הוא מתקשה להירדם בלילות, שרוי בצער ומצבו הרגשי מעורער. תחושותיו של הנאשם מעצימות בהיותו במדינה זרה, לבד, ללא משפחתו.

במסגרת צו פיקוח מעצרים, שולב הנאשם בהליך טיפולי פרטני, שנערך פעם בשבוע.

לגבי המלצה, התלבט שירות המבחן. צוין בתסקיר כי לנגד עיניו עמדו, מחד גיסא, חומרת מעשיו של הנאשם, חומרת העבירה, תוצאותיה הטרגיות והקשות ובכלל זה פטירת המנוח וההשלכות הקשות על בני משפחת המנוח; ומאידך גיסא, היעדר הרשעות קודמות, לקיחת אחריות מלאה, המחיר שהנאשם משלם ובין היתר הפסקת עבודתו, וכן פגיעה בתדמית וביוקרה המקצועית שרכש לאורך השנים. בנוסף התחשב שירות המבחן בכך שהנאשם מביע אשמה, חש בושה ומביע חרטה כנה באשר לתוצאות מעשיו.

שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית. צוין כי ככל שייגזר על הנאשם מאסר בפועל, ניתן יהיה למנף את מאסרו לטובת הליך שיקומי. הומלץ לשקול שילובו של הנאשם בתכנית טיפולית במסגרת שב"ס.

ראיות לעונש מטעם המאשימה

5. הוגש תסקיר נפגע עבירה בעניין אמו של המנוח ואחד מאחיו. בתסקיר התייחסות לאבלם של כל בני המשפחה, החיים תחת צלו של אובדן הבן והאח, ולהשלכות הנרחבות שיש לכך על מישורי חייהם השונים. מפאת צנעת הפרט לא יפורטו הדברים, אך ניתן לומר כי מבחינת אמו של המנוח, חיה "נעצרו מלכת" ביום מותו של בנה. בתסקיר התייחסות לדינמיקה המשפחתית ולקשיים של בני המשפחה בעקבות האירוע.

אחד הקשיים המתוארים לגבי בני המשפחה, הנו ההתמודדות עם ההליך המשפטי. האם והבן הביעו כעס על מערכת המשפט ותסכול לנוכח שחרורו של הנאשם למעצר בית וכן לגבי הסדר הטיעון, ביחס לענישתו של הנאשם, אותה הם תופסים כמקלה.

לגבי המנוח חיים ז"ל, צוין כי היה בן 30 במותו, רווק, עמד להתארס לבחירת ליבו זמן קצר לאחר מועד התאונה הקטלנית שבה נהרג. המנוח היה מוזיקאי במקצועו, פסנתרן ומלחין מחונן, וכן לימד בתיכון את מקצוע תורת המוזיקה. עד גיל 17 התחנך המנוח במסגרות של החינוך הדתי, אז התקבל ללימודים באקדמיה למוזיקה בירושלים, שם למד בשלוש מגמות - נגינה, הלחנה וניצוח, אותן סיים בהצלחה, תוך שזכה למלגות ולתעודות הצטיינות. לדברי אמו של המנוח, הוא היה עתיד לצאת לסבב קונצרטים והופעות באירופה ובארצות הברית למשך כחצי שנה, ולנגן שם באולמות מפורסמים. המנוח תואר כאדם חם ואהוד על בני משפחתו, בזכות שמחת החיים שאפיינה אותו, לצד יכולת למצוא חיבור אישי ומיוחד בכל אחד, וליצור אווירה של קלילות והנאה, תוך רגישות וסבלנות לסובבים. המנוח תמיד היה מוכן לעזור בכל, גם לאנשים שלא הכיר.

נוכח תמונת הנזקים הקשה לבני משפחתו של המנוח, המתוארת בתסקיר, הומלץ על הטלת פיצוי כספי משמעותי לבני המשפחה, כהכרה בפגיעה האנושה של הנאשם במנוח, בקשיים הרבים שהם חווים בהתמודדותם עם אובדנו, ובסבלם העמוק.

6. הוגשה הצהרת נפגע עבירה, של אח אחר של המנוח. האח מתאר את גודל האסון ואת שברון הלב שנגרם לבני המשפחה, ולדבריו "החיים לעולם לא יחזרו למסלולם"; הוא מתאר את אחיו, שלדבריו היה "בן מסור ונפלא", היה עם לב טוב ושופע אהבה; תמיד ידע להיות אוזן קשבת, ליעץ ולעזור; אח מוערך ודוד אהוב. לדבריו, עם פטירתו של

המנוח "נפער חלל גדול שממאן להתמלא", גרוע מזה לא יכול היה לקרות.

7. יעל, אמו של המנוח, העידה על המנוח כמוזיקאי מוכשר שלדבריה "אין כדוגמתו". לגבי המנוח כבן ואח, ציינה כי הוא היה הבן הרווק היחיד, לכן היה פנוי יותר מאחרים לעזור לה. לדבריה הוא היה הבן "הכי טוב שבעולם", אח טוב, חבר טוב, דוד אהוב על אחייניו.

לדברי האם, בראש השנה אמר לה חיים ז"ל "השנה הזאת זו תהיה השנה הכי טובה בחיים שלי, זו תהיה פריצת דרך בהכל". הוא עמד להתארס, הוא עמד לחתום חוזים ולנסוע להופעות בכל העולם, הוא החל להלחין מוזיקה לסרטים והיו לו תכניות "ענקיות" לשנים הבאות. האם סיפרה כי המנוח ניצל את כל חייו לטובה, מעולם לא הזיק לאיש רק עזר לאנשים. האם סיפרה על חייה לאחר מות בנה.

8. אלעזר, אחיו של המנוח, העיד כי המנוח היה אדם "מלא אנרגיית חיים שהדליק את כל מי שהוא עבד לידו". הוא היה פסנתרן "בקנה מידה עולמי" והתנדב לנגן בבתי אבות ברחבי הארץ. האח התייחס לאמו, שלדבריו השקיעה את כל חייה בילדיה, ואשר המנוח היה "הנר שלה".

9. הוגש תקליטור עם סרטים של המנוח; כן הוגשו שני תקליטורים המתעדים את התאונה, בהם ניתן לראות את רכבו של הנאשם "דוהר" לתוך הצומת, ואת רגע הפגיעה הקשה במנוח.

ראיות לעונש מטעם הנאשם

10. הוגשה אסופת מכתבי תמיכה, המלצה והוקרה כלפי הנאשם, לגבי אופיו הטוב, נכונותו לעזור לאחרים, היותו אדם ערכי, ומקצועיותו כעיתונאי.

11. הוגשו מסמכים רפואיים בעניין אמו של הנאשם.

12. העיד מר מתן ישראלי, מנהל עמותת "מוסללה", שעניינה יצירת קשר בין אנשים דרך אמנות, עמותה שלדברי העד פעלה בעיקר בקו התפר בשכונת מוסררה. העד מכיר לדבריו את הנאשם שנים רבות מהתנדבותו של הנאשם בעמותה. לדבריו, הנאשם, שהיה תושב השכונה, התנדב בפרויקטים שונים של העמותה, תרם מזמנו ומהידע שלו.

לדבריו מדובר באדם נעים הליכות, "איש של אנשים, איש אוהב אדם".

13. מר עמירם גבאי, שהוא אחד המפקחים על הנאשם במעצר הבית, העיד כי הוא חבר טוב של הנאשם, שהתגורר אצלו בשכונה, והם פעלו יחדיו בעמותת "מוסללה".

לדבריו הנאשם "אדם מאוד רחמן, מאוד אוהב... הוא תמיד נמצא שם בשבילך".

14. גב' אלינור סאטלו, העידה כי היא שכנה וחברה של הנאשם, אשר נמצא מזה כמעט שנה במעצר בית בביתה. את הנאשם הכירה בשנת 2012, כשהגיע לגור עם חברתו באותו בניין בו היא מתגוררת, ועם הזמן הם נהיו חברים. העדה תיארה כי הנאשם מתאכסן בביתם, הוא עוזר בעבודות הבית ומשתתף איתם בארוחות ערב. הנאשם מקפיד מאוד על תנאי השחרור שנקבעו ומקפיד לתת להם פרטיות.

טיעונים לעונש

15. ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה לעונש לעובדות כתב האישום ולסרטונים המתעדים את האירוע.

לגבי הערכים המוגנים שנפגעו, התייחסה לערך של "קדושת החיים", ולערבות ההדדית לאדם, הבאה לידי ביטוי בהושטת עזרה למי שנפגע במטרה להציל את חייו. לדבריה, לא בכדי העונשים שנקבעו לצד העבירות הללו חמורים מאוד - 12 שנות מאסר לצד העבירה של הריגה בקלות דעת, וזאת לאחר התיקון לחוק העונשין, ו- 14 שנות מאסר לעבירת ההפקרה, בחלופה המחמירה שלה החלה בענייננו. כן נפגעו ערכים של שלום הציבור, בטחון המשתמשים בדרך, וציות להוראות החוק.

לגבי נסיבות ביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה כי בשל התנהגות פושעת של הנאשם, הלך לעולמו, ברגע אחד, אדם צעיר שכל עתידו לפניו. לאחר הפגיעה, הותיר הנאשם את המנוח מתבוסס בדמו במקום. המנוח, חיים ז"ל, היה לדבריה, מוזיקאי מחונן ברמה הבינלאומית, ועמד להתחיל את חייו המשותפים עם בחירת ליבו. לדברי ב"כ המאשימה "אלו חיים שנגדעו באיבם, מנגינת חייו של חיים, מנגינתו בכל המובנים, נפסקה באחת". השבר כתוצאה ממותו של המנוח גדול, הן במשפחה והן בקרב חבריו של המנוח.

לטענת ב"כ המאשימה, למרבה הצער, לא מדובר באירוע בודד, אלא בחלק מתופעה מגונה של "נהגים פושעים" שנוטלים חיים בשל העדפה לנוחות הרגעית שלהם על פני ערך החיים של אחרים. הללו בוחרים לעיתים להימלט

מהמקום, תוך העדפת טובתם האישית על פני הושטת עזרה לנפגעים והצלת חייהם.

לדברי ב"כ המאשימה, נקבע בפסיקה כי הענישה המתחייבת בעבירות אלה צריכה להיות הולמת ומרתיעה, ועל בתי המשפט לתרום תרומתם לעצירת ה"מגיפה" ולהגנה על ערך החיים.

לגבי עבירת ההפקרה, טענה ב"כ המאשימה כי בהפקרת אדם לאחר תאונה ישנו ממד חמור במיוחד, הבא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל המעשה הקשה הזה. ומי שמפר איסור משפטי מוסרי זה, צריך, לדבריה, להיענש ביד קשה, וזאת על מנת להביע את הסלידה העמוקה מהמעשים.

לדברי ב"כ המאשימה, לא כל תאונה מסתיימת במוות, ולא כל נאשם המעורב בתאונת דרכים מפקיר את הנפגע להתבוסס בדמו. במקרה הנוכחי קרו שני הדברים, והנזק כתוצאה ממעשיו של הנאשם הוא רב ביותר. לדבריה, על בית המשפט להעביר מסר ציבורי חד משמעי, הנותן ביטוי הולם לערכים שנפגעו על ידי הנאשם, לגינוי המוסרי שלו, ולהביא למניעתו של המקרה הבא באמצעות ענישה מרתיעה. על בית המשפט ללמד את הציבור, וכך להנחיל כללי נהיגה וכללי התנהגות.

ב"כ המאשימה טענה כי בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"; וכי בקביעת מתחם העונש ההולם צריך בית המשפט להתחשב בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

לגבי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה, התייחסה לכך שהנאשם המשיך בנסיעה מהירה העולה על המותר לתוך צומת מרכזי ומואר, בלב העיר, למעבר חציה, כשבכיוון נסיעתו רמזור אדום. אף שהנאשם יכול היה להבחין במנוח, הוא פגע בו בעוצמה. שרשרת המעשים הזאת הייתה בשליטתו המלאה של הנאשם והוא יכול היה למנוע אותה לו רצה בכך. ב"כ המאשימה הפנתה לסרטונים המתעדים את האירוע. לדבריה, מעשיו של הנאשם לא הותירו למנוח סיכוי להישאר בחיים.

כן ביקשה להתייחס לנזק שנגרם מביצוע העבירה. לדברי ב"כ המאשימה, מדובר בנזק "עצום ורב", הן מהתאונה והן מהנזקים שבאו בעקבותיה והם נמשכים עד היום וכנראה ימשכו עוד זמן רב, כעולה מתסקיר נפגע העבירה.

כן התייחסה ליכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ולמידת השליטה שלו במעשים הללו. הנאשם יכול היה להקפיד על חוקי התנועה, לעצור באור אדום, לנסוע במהירות המתאימה לתנאי הדרך, כשהוא לא נתון להשפעת אלכוהול - אילו עשה זאת, המנוח היה בחיים.

לאחר מכן בחר הנאשם לעזוב את המקום ולא להושיט עזרה למנוח שהתבוסס בדמו.

לדבריה, כל אחת מהנסיבות בפני עצמה חמורה, וכאן ישנה הצטברות של כל אותן נסיבות קשות, הצטברות של עבירות שכל אחת מהן מגדילה את אשמו של הנאשם.

אשר לכך שבזמן התאונה החל המנוח לחצות במעבר החציה כשהיה אור אדום ברמזור להולכי הרגל, טענה כי מעשיו של המנוח, שעבר במעבר חציה בצומת מרכזי ומואר, אינם מהווים "נסיבה מקלה". מעשיו של הנאשם, שכללו נסיעה באור אדום, במהירות גבוהה העולה על המותר, בשכרות, לא הותירו למנוח כל סיכוי.

ב"כ המאשימה התייחסה לתסקירי נפגעי העבירה, בעניין אמו ואחד מאחיו של המנוח, ולהצהרת הנפגע של אח אחר.

לטענת המאשימה, מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 9 לבין 12 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת פיצויים למשפחה.

לגבי מקומו של הנאשם בתוך המתחם, התייחסה לקולה לכך שהנאשם הודה ולקח אחריות על המעשים, להבעת חרטה כנה וצער רב המתואר בתסקיר שירות המבחן, ולכך שהנאשם חסך מזמנו של בית המשפט. עוד התייחסה להיעדר עבר פלילי. לחומרה התייחסה להתרשמות שירות המבחן, כמפורט בתסקיר, לגבי שימוש באלכוהול ולכך שהדבר מהווה גורם סיכון להישנות של מעורבות פלילית נוספת בעתיד. לפיכך ביקשה למקם את הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה, ולגזור עליו מאסר בפועל של תשע שנים וחצי, לצד מאסר על תנאי ופיצוי. לדברי ב"כ המאשימה, פיצוי לא יפחית את כאבה של המשפחה על מותו של המנוח, אולם יהיה בכך כדי לסייע להם במימון טיפול בבני המשפחה הזקוקים לכך.

16. ב"כ הנאשם ציין בטיעונו כי מדובר בטרגדיה, כעולה מתיק בית המשפט, מהעדויות שנשמעו ומתסקיר נפגעי העבירה. אך לדבריו התיק מורכב בעובדותיו ובנפשות הפועלות המעורבות בו, והוא שונה ממרבית תיקי תאונות הדרכים.

לגבי הערכים המוגנים, התייחס גם ב"כ הנאשם לערכים של קדושת החיים ושלמות הגוף. לטענת ב"כ הנאשם, אחד הקריטריונים למשקלו של הערך המוגן, הוא העונש המרבי שקבע המחוקק לצד העבירה. במקרה זה, במסגרת השינוי הנוגע לעבירות המתה, נמחק סעיף ההריגה, שלצידו היה עונש של 20 שנות מאסר, ולצד העבירה החדשה נקבע עונש מקסימלי של 12 שנות מאסר, שיש ללכת לפיו בהיותו העונש המקל. מטעם זה הסכימו הצדדים כי ההמתה בענייננו היא "המתה בקלות דעת". לטענת ב"כ הנאשם, לשינוי בחוק השלכה על מה שנוגע למדיניות הענישה הנוהגת, שהיא כיום מגוונת מאוד, ונעה בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד לשנות מאסר רבות.

בענייננו, מדובר בנאשם ששתה יין ובירה במפגש חברתי שנמשך שעות ארוכות והחל בנסיעה. לא מדובר במי שיצא

שיכור מהפאב, לא במי שנהג מבלי שיש לו רישיון נהיגה, אלא במי שבמהלך הנסיעה נקלע לוויכוח עם אופנועים, הוא ניסה להימלט, אחד האופנועים נסע אחריו והוא הרגיש נרדף. הנאשם חצה את הצומת באור אדום, ולדברי ב"כ הנאשם זה השלב שבו הוא נטל סיכון בלתי סביר מתוך תקווה שהסיכון לא יתממש. הדבר נעשה מתוך מודעות מלאה ואינו קשור לשכרות או לחוסר ערנות, אלא להיפך.

ב"כ הנאשם הדגיש כי אין בכתב האישום נתון מספרי של השכרות או של מהירות הנסיעה, הוסכם כי הנאשם חצה את הרף הקבוע בחוק, ולכן בית המשפט צריך להניח לטובתו שחציית הרף, גם לעניין השכרות וגם בעניין המהירות, הייתה סטייה קלה. ב"כ הנאשם ציין כי מכתב האישום עולה שהנאשם יכול היה לראות את המנוח, אך הבעיה הייתה שזה היה מאוחר מידי. לדבריו, נוסף לכך חוסר מזל בכך שהמנוח חצה את הכביש באור אדום.

אשר להפקרה, טען ב"כ הנאשם, כי מדובר בנאשם שהאט את רכבו וראה אנשים חשים למקום, כך שתכלית בעבירה, למנוע מצב של אי מתן עזרה בזמן אמת, לא התקיימה כאן. לדבריו, אין צידוק להתנהגות של הנאשם, אך אין זה המקרה שההפקרה גרמה לתוצאת המוות. מדובר בהפקרה שלא ברף החמור.

לגבי הפסיקה הנוהגת בעבירה זו, טען ב"כ הנאשם כי הענישה נעה בין מספר חודשי מאסר לבין מספר שנות מאסר, תלוי במשמעות ההפקרה, במיקום שלה, בתוצאותיה ובנטילת האחריות של הנאשם על ההפקרה.

ב"כ הנאשם ביקש לראות בכל העבירות אירוע אחד, ולקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות.

לדבריו, בית-משפט זה קבע בעבר, שבעבירות הריגה, הכוללות שכרות ועבירות נלוות נוספות, מתחם העונש ההולם נע בין ארבע לבין עשר שנות מאסר. מתחם זה אומץ גם על ידי מותבים אחרים. לדברי ב"כ הנאשם, במקרה הנוכחי צריך המתחם להיות נמוך יותר, מאחר שלא מדובר במי ששתה לשכרה ואין ראייה כי השכרות השפיעה, לא מדובר במקרה של נהג ללא רישיון שנהיגתו הייתה רשלנית, אלא במי שחצה באור אדום כאשר מישהו אחר נוהג אחריו. מהבחינה הסובייקטיבית של הנאשם, ועל פי האמור בכתב האישום כי הנאשם לא הבין את כוונותיו של רוכב האופנוע, המתחם צריך להיות נמוך יותר. לטענת ב"כ הנאשם, מתחם העונש ההולם במקרה זה צריך להיות בין שנתיים מאסר לבין שש שנות מאסר.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, התייחס ב"כ הנאשם לגילו של הנאשם, כבן 50 שנה; להודאתו; לקבלת אחריות מלאה; להיותו של הנאשם אזרח ספרדי, המתגורר בישראל כעשור והצליח לקשור קשרים חברתיים משמעותיים ביותר; להיותו עיתונאי במקצועו; ולדברים שנאמרו על ידי עדי האופי בעניין אישיותו החיובית ביותר של הנאשם. לדברי ב"כ הנאשם, מדובר באדם "שהוא משכמו ומעלה", הוא אינו בעל דפוסים עברייניים אלא בעל ערכים חיוביים ונורמטיביים,

התנדב ותרם לחברה. הנאשם נמצא לבד בארץ, אמו איננה יכולה לבקרו בארץ נוכח מצבה הרפואי, ובהתחשב בנימוק של הנאשם ממשפחתו, פגיעת העונש בו תהייה משמעותית יותר מבאדם אחד. קשיי השפה יקשו אף הם על הנאשם בהיותו במאסר, ויקשו על קבלת טיפול בכלא. כן הפנה לשיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות החוק מרגע שנעצר, ולרצונו לפצות את המשפחה. עוד ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם שהה תקופה ממושכת במעצר בית מלא. לפיכך ביקש שלא לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל שיעלה על שלוש שנים. לחילופין, ככל שייקבע מתחם ענישה גבוה יותר, ביקש לחרוג מן המתחם לקולה מטעמי שיקום. מתסקיר שירות המבחן עולה לדבריו כי עם שחרורו של הנאשם ממעצר, הוא הצליח להשתלב "בהליך טיפולי מדהים" בשירות המבחן, ויש לו "מוטיבציה אדירה לשיקום". לנאשם רגשות אשמה כבדים, הוא כואב על קטיעת חייו של המנוח, רוצה להציע פיצוי אך ברור לו כי פיצוי לא ישיב את המנוח לחיים. הנאשם נמצב נפשי קשה. לדברי ב"כ הנאשם, מדובר בטרגדיה כפולה, הן זו של המנוח "ששירת חייו אבדה לעד" והן זו של הנאשם, שחייו השתנו לבלי הכר "ויוטבע עליו אות קין של עבריו". לדבריו אין עניין להכניס את הנאשם לשנות מאסר ארוכות, הדבר לא יועיל לאיש ולא ישרת את מטרת ההרתעה. לפיכך ביקש לגזור על הנאשם עונש שלא יעלה על שלוש שנות מאסר, בצירוף כל עונש נלווה שבית המשפט ימצא לנכון.

17. בסיום הטיעונים לעונש אמר הנאשם כי המצב עבורו קשה מאוד. לדבריו, הוא הגיע לישראל לחיות ולעבוד, בשל קשר מיוחד שהרגיש למדינה ולעם היהודי. הוא בן 50, לא ביצע כל עבירה בימי חייו ולא היה מעורב בתאונה, עד לאירוע הנדון. השהות במעצר הייתה עבורו חוויה קשה מאוד. לדברי הנאשם, הוא הודה מיד במשטרה והודה בבית המשפט בחמש עבירות, הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו. לגבי האירוע טען כי נהג כפי שנהג לא בשל שכרות אלא מאחר שחש כי הוא בסכנה. לדבריו הוא היה נתון למרדף, וחשש שהאופנועים שהיו במקום רוצים לפגוע בו. הנאשם ביקש סליחה ממשפחת המנוח ומידידיו של המנוח ואמר כי הוא מצטער מעומק ליבו על מה שקרה. לדבריו, מעצר הבית אפשר לו להתמודד עם "הרוע" שבמעשיו ולהכיר את המנוח, עליו קרא נפלאות. האירוע ילווה אותו לכל ימי חייו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם:

18. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: "**קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו**" (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר

מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

19. ביחס לערך החברתי הנפגע מביצוע העבירה -

מדובר בהגנה על קדושת החיים, הגנה על שלומם של אנשים, על הבטיחות בדרכים ועל המשתמשים בדרך.

לעניין זה יש לציין כי בעבירות הקשורות בתאונות דרכים, קראו בתי המשפט להחמרה בענישה, בהיותן של עבירות אלה "מכת מדינה":

"תופעת הפגיעות בנפש ובגוף עקב תאונות דרכים המשתוללות בכבישי הארץ מחייבת את מערכת המשפט לגייס את כוחותיה למלחמה יעילה, בכלים הקיימים, כדי לסייע במיגור מכת התאונות וקטילת חיי אדם תמימים עקב התנהגות עבריינית על הכביש. בין האמצעים הנתונים בידי מערכת המשפט, מצוי כלי הענישה. ראוי להשתמש בו באופן ששיג את תכליתו, ויביא, בין שאר האמצעים הננקטים, להחדרת המודעות לכללי המותר והאסור בנהיגה בכביש, ולסכנות האורבות מהפרתם"
(ע"פ 5167/05 מג'דוב נ' מדינת ישראל (10.10.05)).

כך גם בכל הנוגע לעבירה של נהיגה בשכרות, אשר גם לגביה קראו בתי המשפט להחמיר בענישתם של אלה הלוקחים במודע סיכון כאשר הם מתיישבים מאחורי ההגה כשהם שיכורים:

"תופעת השכרות הולכת ומתרחבת לאחרונה, ולנוכח עומס התנועה בכבישים - על רקע המספר הגדל והולך של כלי הרכב - שומה על בתי המשפט לתרום את חלקם במאבק הלאומי נגד הקטל בדרכים, בהטלת עונשים משמעותיים על אלה המרהיבים עוז להסיע כלי רכב ברשות הרבים כאשר שכרות מכרסמת ביכולתם לשלוט בהם" (ע"פ 5002/94 ירמיהו בן איסק נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 151; וראו גם ע"פ 2163/07 רזי סעת נ' מדינת ישראל (17.10.07)).

20. כאמור, לאחרונה תוקן חוק העונשין, והעונש המקסימלי בעבירה המקבילה לזו שבה הורשע הנאשם, כאשר

מדובר בהריגה "בקלות דעת" הועמד על 12 שנות מאסר, חלף 20 שנה שהיו קודם לכן. לכאורה, הפחתת העונש המקסימלי באופן משמעותי, אמורה להשליך על מתחם העונש ההולם ובעקבותיו על קביעת העונש המתאים.

עם זאת, בבסיס השינוי החקיקתי בנוגע לענישה, עמדה, בין היתר, הענישה המקובלת בבתי המשפט בעבירות דומות. וראו לעניין זה את דברי ההסבר להצעת החוק: **"מוצע לקבוע עבירה של גרימת מוות של אדם כאשר היסוד הנפשי של הנאשם כלפי התוצאה הקטלנית הוא קלות דעת. קלות דעת מוגדרת בסעיף 20(א)(2)(ב) לחוק העונשין כנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת תוצאות המעשה, מתוך תקווה להצליח למנען. לפי הדין הקיים, גרימת מוות בקלות דעת נכללת בעבירת ההריגה. ההצדקה לקביעת עבירה חדשה זו מבוססת על הפער הניכר בין מידת אשמתו של מי שממית תוך אדישות לאפשרות גרימת המוות, לבין מי שמקווה שהתוצאה הקטלנית לא תתרחש, אף על פי שהוא מודע לאפשרות התרחשותה, קרי קל דעת. מוצע לקבוע כי העונש בצד עבירה זו יעמוד על שנים עשרה שנות מאסר, עונש שהוקל בצורה ניכרת מהעונש הקבוע היום בצד עבירת ההריגה. עונש מירבי זה מבטא מדרג ראוי בין עבירת ההמתה באחריות מופחתת לבין העבירה של גרימת מוות ברשלנות בנסיבות מחמירות, שכן מצד אחד הוא עולה בקנה אחד עם העונשים שבתי המשפט נוהגים לגזור בעבירות הריגה בנסיבות של תאונות דרכים, מקרים שבהם מטבע הדברים היסוד הנפשי הוא, ככלל, קלות דעת, ומצד שני הוא מאפשר לגזור עונש הולם במקרים חמורים של המתה בקלות דעת, כגון מקרים שבהם ההמתה בוצעה תוך הפעלת אלימות כלפי הקורבן".**

וכן ראו דו"ח הצוות לבחינת יסודות עבירת ההמתה משנת 2011, לעניין "המתה בקלות דעת", אליו הפנה ב"כ הנאשם. בדוח התייחסות לכך שבדין הקיים **"מקצת ממעשה ההמתה בתאונות הדרכים הם מקרי גבול מובהקים בין עבירת ההריגה לבין העבירה של גרימת מוות ברשלנות. ואכן, עונשי המאסר המוטלים על נאשמים המורשעים בהריגה בנסיבות של תאונות דרכים, הינם קלים יחסית. הצוות סבר כי ראוי ליצור מדרג נפרד למעשה המתה בקלות דעת, בין היתר מתוך הערכה כי חלק, ואולי אף רוב, המקרים של תאונות דרכים חמורות, שהיו מוגדרים כהריגה, יכללו בהגדרה זו - וכי כך ראוי... הצוות התלבט בשאלת העונש הראוי לעבירת ההמתה בקלות דעת. מצד אחד, המקרים של תאונות הדרכים והעונשים אותם מטילים בתי המשפט על המורשעים בביצוע הריגה בנסיבות של קלות דעת, מובילים למסקנה כי ראוי לקבוע לעבירה זו עונש מרבי שהוא קל באופן ניכר מהעונש הקבוע כיום בצד עבירת הריגה. מצד שני, ישנם דוגמאות למצבים אחרים של המתה בקלות דעת, המחייבים תגובה עונשית חמורה הרבה יותר. מצבים כאלה ייתכנו, למשל, במקרים בהם ההמתה נלוותה לעשייה עבריינית אחרת...."**

בנסיבות אלה, בקביעת מתחם העונש ההולם, ישנו משקל מוגבל לשינוי העונשי בחקיקה, ויש לראותו לצד הפסיקה הנוהגת.

21. לגבי עבירת ההפקרה - מדובר במקרה זה בהפקרה בנסיבות מחמירות, שהעונש המקסימלי בגינה עומד על 14 שנות מאסר. מדובר בעבירה המתבצעת לאחר הפגיעה בקרבן, כאשר המעט שיכול הפוגע לעשות הוא לעצור במקום ולנסות לסייע לקרבן, ובמקביל להזעיק כוחות הצלה למקום, אך הוא נמלט מהמקום מבלי לברר את מצבו של הנפגע. לא אחת, היעדר הסיוע הוא שמביא למותו של קרבן העבירה. מכאן החומרה הרבה שבעבירה.

22. לעניין הפסיקה הנוהגת - ב"כ הצדדים הציגו פסיקה לגבי מקרים דומים לזה שבענייננו, בטווח ענישה רחב.

המאשימה הפנתה לשורה של פסקי דין כמפורט להלן: ע"פ 8279/11 טל מור נ' מדינת ישראל (1.7.2013) - בעניין ת"פ (מחוזי מרכז) 2892-07-10 מדינת ישראל נ' טל מור (23.10.2011) - בגין עבירות הריגה, הפקרה, נהיגה תחת השפעות משכרים וסמים, נהיגה ללא רישיון ועבירות נוספות, נגזר על הנאשם מאסר בפועל למשך שנים עשרה שנים; ת"פ (מחוזי מרכז) 51045-06-17 מדינת ישראל נ' חמד (29.11.2018) - הנאשם הורשע בהריגה, הפקרה, נהיגה ללא רישיון, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ועבירות נוספות. מדובר בין היתר בכניסה לצומת באור אדום ובריחה לאחר התאונה. נקבע מתחם ענישה בין 8 לבין 13 שנות מאסר בפועל ונגזר על הנאשם מאסר בפועל למשך 11 שנים; ת.פ. (מחוזי תל אביב) 30877-03-15 מדינת ישראל נ' אנטון פרל ואח' (16.11.2016) - הנאשם הורשע בעבירות של הריגה, הפקרה, חבלה חמורה, נהיגה ללא רישיון ועוד. נקבע מתחם בין 9 לבין 14 שנות מאסר בפועל ונגזרו על הנאשם 11 שנות מאסר בפועל; ע"פ 3164/10 סימון נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בהריגה, הפקרה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, נהיגה בשכרות, אי ציות לרמזור אדום ועוד עבירות, ונגזרו עליו 14 שנות מאסר, מהן ארבע שנים בגין הפקרה ועשר שנים בגין הריגה; ע"פ 7886/17 אוראל מנו נ' מדינת ישראל (17.6.2018) - בעניין ת.פ. (מחוזי ירושלים) 41944-08-15 (7.9.2017) - הנאשם הורשע בהריגה, נהיגה בשכרות ונהיגה במהירות מופרזת. נקבע מתחם ענישה בין 4 לבין 10 שנות מאסר ונגזרו על הנאשם 6 שנות מאסר בפועל; ע"פ 1894/14 אנדרג'או גבריאל צ'אקול נ' מדינת ישראל (13.1.2015) - בעניין ת.פ. (מחוזי מרכז) 27213-04-12 מדינת ישראל נ' אנדרג'או גבריאל צ'אקול (3.2.2014) - הנאשם הורשע בהריגה ובשכרות, נקבע מתחם ענישה בין 4 לבין 10.5 שנות מאסר ונגזר רעל הנאשם מאסר למשך 8.5 שנים, כולל הפעלת מאסר על תנאי; ת.פ. (מחוזי באר שבע) 35051-10-11 מדינת ישראל נ' שחר גרידיש (23.6.2014) - הנאשם הורשע בשתי עבירות הריגה. נגזרו עליו 8 שנות מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה מקילה יותר: ע"פ 2003/18 נור אל סאנע נ' מדינת ישראל (20.3.2019) - המערער הורשע בשתי עבירות הריגה ובעבירה של חבלה חמורה תוך כדי נהיגה פרועה, ונגזרו עליו 6.5 שנות מאסר בפועל; ע"פ 2842/10 נוי קלדרון נ' מדינת ישראל (23.1.2012) - בגין הריגה, גרימת חבלה של ממש, נהיגה בשכרות, נהיגה תחת השפעת סמים, סטייה מנתיב נסיעה ומהירות מופרזת, נגזרו על הנאשם 4 שנות מאסר בפועל; ע"פ 5135/18 מוחמד עבידיה נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בהריגה בקלות ראש וברשלנות ונגזרו עליו 4.5 שנות מאסר בפועל; ע"פ 6903/09 נביל אבו נצירה נ' מדינת ישראל (28.10.2010) - הנאשם הורשע בהריגה, נהיגה תחת שכרות, שימוש בסם מסוכן ועבירות נוספות. עונשו הועמד בערעור על 5 שנות מאסר חלף 6 שנים שנגזרו עליו; ע"פ 3214/13 דימטריו קלשניקוב נ' מדינת ישראל (2.10.2014) - הנאשם הורשע בהריגה, נהיגה תחת השפעת אלכוהול וסטייה מנתיב נסיעה ונגזרו עליו 52 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 4441/13 פלונית נ' מדינת ישראל (14.8.2014) - המערער הורשעה בהריגה, גרם חבלה חמורה ונהיגה בשכרות ונדונה לשנת מאסר אחת; ע"פ 6261/05 יוסף עמר נ' מדינת ישראל (9.3.2006) - המערער הורשע בהריגה, נהיגה בשכרות ואי ציות לתמרור ונידון ל-2 שנות מאסר בפועל; ע"פ 1317/15 יוסף עייאש נ' מדינת ישראל (14.12.2015) - המערער הורשע בהריגה, נהיגה בקלות ראש, חבלה באדם ועוד ונדון ל-27 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 7901/13 איאד סלוטה נ' מדינת ישראל (9.6.2015) - המערער הורשע בשתי עבירות הריגה, נהיגה תחת שכרות, נהיגה במהירות מופרזת ועוד ונידון ל-6 שנות מאסר בפועל; ע"פ 2516/10 מדינת ישראל נ' בלאל כבהא (28.4.2011) - המשיב הורשע בהריגה, גרימת חבלה של ממש, גרימת נזק לאדם ולרכוש, נהיגה בשכרות, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה במהירות מופרזת, ונגזר עליו מאסר בפועל למשך 4 שנים; ע"פ 3121/12 אהוד כדור נ' מדינת ישראל (24.4.2012) - המערער הורשע בשלוש עבירות של הריגה, פזיזות, נהיגה בשכרות ועבירות נוספות ונידון ל-6.5 שנות מאסר בפועל; ת.פ. (תל אביב) 8939-08-13 מדינת ישראל נ' אלכסנדר צורני (6.1.2016) - הנאשם הורשע בהריגה ובחבלה חמורה ונידון ל-7 שנות מאסר בפועל; ת.פ. (מחוזי לוד) 29019-03-10 מדינת ישראל נ' יונתן דוד ועדיה - הנאשם הורשע בחמש עבירות של הריגה, גרימת חבלה של ממש, נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש ושימוש בסמים, ונגזר עליו מאסר בפועל למשך 6 שנים; ת.פ. (מחוזי ירושלים) 19434-06-11 מדינת ישראל נ' עירן אלמליח (10.10.2013) - הנאשם הורשע בהריגה, נהיגה בשכרות, חבלה חמורה ונהיגה בקלות ראש ונידון ל-6 שנות מאסר בפועל; ת.פ. (מחוזי לוד) 50235-01-14 מדינת ישראל נ' אתלאי אדג'ר (14.10.2015) - הנאשם הורשע בהריגה, חבלה חמורה ונהיגה בשכרות ונידון ל-5 שנות מאסר בפועל; ופסיקה נוספת עם רמת ענישה דומה.

23 לגבי עבירת ההפקרה הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה כמפורט להלן:

ע"פ 774/17 עוביידה חטאב נ' מדינת ישראל (27/3/2019); ע"פ 59/14 שי פרלמן נ' מדינת ישראל (17.7.2014); ע"פ 3754/14 חיים גורמזנו נ' מדינת ישראל (11.11.2014); ע"פ 3304/14 סולטאן פראן נ' מדינת ישראל

21.10.2014); ע"פ 3258/16 אולג וולקוב נ' מדינת ישראל (22.1.2017) ועוד. הפסיקה בתיקים אלה נעה בין 6 חודשי מאסר לריצוי עבירות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

24. כן הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה בעניינו של נאשם שאינו תושב ישראל - ע"פ 8649/11 שאקה אבום נ' מדינת ישראל (20.12.2012), שם הקל בית המשפט בעונשו של הנאשם בהיותו פליט ובודד בישראל, אשר שנות המאסר היו קשות אליו במיוחד, יותר מאשר לכל אדם. בית המשפט הפחית את תקופת המאסר בפועל מ-8.5 שנים ל-7 שנים.

25. וראו דברי בית המשפט בעליון בע"פ 8279/11 טלמור נ' מדינת ישראל (1.7.2013), כי "**אין מחלוקת של ממש כי בגדרי גיבושה של מדיניות הענישה, בגין עבירות הריגה והפקרה במסגרת תאונת דרכים על רקע נהיגה תחת השפעת סמים או בשכרות, בית משפט זה הורה על החמרה בענישה שיש לנקוט בעבירות הריגה והפקרה על רקע שכרות...**".

26. לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - כתב האישום מייחס לנאשם עבירת הריגה, שלצדה שלוש עבירות שכל אחת מהן, בפני עצמה, עשויה להביא לקטילת ח"י אדם - נהיגה בשכרות, אי ציות לרמזור אדום בצומת, ונהיגה במהירות מעל המותר.

על פי כתב האישום, בערב האירוע שבה הנאשם אלכוהול; הנאשם נהג ברכבו בהיותו שיכור; הנאשם נסע במהירות העולה על המותר; הוא נסע במהירות לתוך הצומת, כשהאור בכיוון נסיעתו אדום; ופגע בעוצמה במנוח והרג אותו. צוין כי המנוח החל לחצות את הכביש כשברמזור להולכי רגל אור אדום, אך על פי כתב האישום, הנאשם יכול היה להבחין בו, ומכל מקום, אלמלא נכנס לצומת ברמזור אדום, לא היה פוגע בו.

27. כתב האישום מתאר מפגש בין הנאשם לבין שלושה אופנועים, ולפיו הנאשם, אשר לא הבין את כוונותיו של רוכב אופנוע שנסע אחריו, המשיך בנסיעה במהירות מעל המותר, לתוך הצומת, כשברמזור אור אדום.

הנאשם טען, בין היתר במסגרת הטענות לעונש, כי חשש מרוכבי האופנוע, ולפיכך נהג כפי שנהג. כתב האישום אינו מתייחס לכך ואין בו אזכור להמלטות של הנאשם בשל חשש מרוכבי אופנועים, אלא כי הנאשם לא הבין את כוונותיו של רוכב האופנוע. נוסח כתב האישום, שבו הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, מחייב את הצדדים והם אינם יכולים להוסיף עליו, ולפיכך אין לקבל גרסה זו של הנאשם שהועלתה בטיעונים לעונש.

28. בנוסף, לאחר שהנאשם פגע במנוח, נמלט הנאשם מהמקום, כשהוא מפקיר את המנוח, לאחר שהוטח על השמשה הקדמית של רכבו של הנאשם, עף באוויר, ונחת על המדרכה כשהוא נפגע קשות בראשו.

הנאשם לא עצר לראות מה מצבו של המנוח ולסייע לו, ואף לא הזעיק כוחות הצלה או כוחות ביטחון. הנאשם נעצר כשלוש שעות לאחר האירוע, במרחק רב מהמקום, לאחר שהמטרה, שחיפשה אותו, הגיעה אליו.

לזכותו של הנאשם יאמר כי היו במקום אנשים אחרים שניסו לסייע למנוח, כך שנסיבות עבירת ההפקרה חמורות פחות.

29. לאור תיקון 113 לחוק העונשין, אשר עקרון ההלימה הוכר בו כעיקרון מרכזי בקביעת העונש; בהתחשב בחומרת מעשיו של הנאשם כמפורט לעיל ובמידת אשמו של הנאשם; בהתחשב בתוצאה הקשה של מעשיו של הנאשם - מותו של חיים ז"ל והפקרתו במקום התאונה; בהתחשב בפסיקה הנוהגת; ומנגד - בהתחשב בתיקון בחוק בעניין עבירת ההמתה ובהעמדת העונש המקסימלי בחוק על 12 שנות מאסר, אני קובעת את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, בעבירת ההריגה, בין שש לבין עשר שנות מאסר בפועל; ובעבירת ההפקרה בין שנה לבין ארבע שנים מאסר בפועל.

קביעת העונש בתוך המתחם:

30. בקביעת עונשו של הנאשם יש להתחשב בהודאתו של הנאשם; בכך שהנאשם הביע חרטה כנה על מעשיו, הוא חש כאב על מותו של המנוח, קיבל אחריות מלאה למעשיו, והוא אף מבקש לפצות את בני משפחתו של המנוח; בכך שמדובר באדם נורמטיבי, שאינו צעיר, אדם שזו הסתבכותו הראשונה בפלילים בכלל ובעבירות מן הסוג הנדון בפרט. כן יש להתחשב בכך שבשנה שחלפה מאז האירוע שהה הנאשם במעצר ממש ולאחר מכן במעצר באיזוק אלקטרוני. בנוסף יש להתחשב בקשיים הצפויים לנאשם בתקופת המאסר, בהיותו תושב זר שהשפה העברית איננה שגורה בפיו, והוא נעדר תמיכה משפחתית.

31. שיקול נוסף שיש לקחת בחשבון בגזירת העונש, הוא מצב משפחתו של חיים ז"ל, כפי שבא לידי ביטוי בתסקיר נפגע עבירה, בהצהרת נפגע ובדברי בני המשפחה בבית המשפט. הפגיעה במשפחה קשה ביותר, החל באמו של המנוח, שמתקשה לתפקד מאז האירוע, וכלה ביתר בני המשפחה.

32. בהתחשב במכלול השיקולים, יש למקם את הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.

לא מצאתי מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם. הנאשם אמנם טופל על ידי שירות המבחן מאז האירוע, אך מצבו כשל כל אדם נורמטיבי אחר שעבר עבירה דומה, ולא ניתן לראות בטיפול זה "שיקום" המצדיק חריגה מהמתחם לקולה.

33. אשר לפיצוי למשפחתו של המנוח - פיצוי כספי לא יפצה את המשפחה על אבדן חייו של חיים ז"ל, ולא יקטין את כאבה של המשפחה על מותו הפתאומי של חיים. עם זאת, בני המשפחה יוכלו להיעזר בפיצוי למימון טיפול, שעשוי להקל עליהם במידת מה.

34. לפני סיום, מספר מילים למשפחתו של חיים ז"ל.

ליבי עם המשפחה על הטרגדיה שעברה. תחושת בני המשפחה מובנת - כל עונש לא יכפר מבחינתם על מעשיו של הנאשם, ולא יחזיר להם את הבן והאח ואת החיים שקדמו לאירוע. מבחינתם המוזיקה של חיים ז"ל נדמה לעד. מי ייתן ולא ידעו עוד צער.

35. נוכח האמור לעיל אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר בפועל של שבע שנים, בניכוי תקופת המעצר מיום 24.9.2018 עד 14.11.2018.

ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירה שתוצאתה גרימת מותו של אדם, למעט גרם מוות ברשלנות.

ג. פסילת הנאשם מנהיגה למשך 15 שנים החל מהיום.

ד. פיצוי בסכום של 50,000 ₪ לאמו של המנוח, ופיצוי בסך 100,000 ₪ שיתחלק בין כל אחיו ואחיותיו של המנוח.

בהסכמת הנאשם - לאחר שהנאשם יתייבב לריצוי עונש המאסר, יועברו הכספים שהפקיד בתיק זה, בסך 100,000 ₪, לבני המשפחה על חשבון הפיצוי.

תשומת לב שירות בתי הסוהר להמלצת שירות המבחן, לפיה הנאשם ישולב בהליך טיפולי במסגרת שב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק לשירות המבחן ולשב"ס.

ניתן היום, כ"ב אלול תשע"ט, 22 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**